

KURJER POLSKI

Redakcja i Administracja: Wilno, Zamkowa 2. Otwarta od g. 9.1 do 4.4. Tel. Redakcji 17-86. Admin. 228. Opłata pocztowa ulatowana specjalnie. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł, zaliczając 7 zł. Kouto cenowe P.K.O. Nr. 82.218. W sprzedaży detalicznej cennik pojedynczego n. r. 20 gr.

GENY OGŁOSZEN: wiersz milimetrów jednoznaczny na stronie 2-iej i 3-iej gr. 40. Za tekstem 15 gr. Komunikaty oraz nadawane niżej 50 gr. Kreska reklamowa milimetr 60 gr. Wzrostach świeżych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zgłaszanie 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie materiału dowodowego 20 gr.

W PERSPEKTYWIE TYGODNIA W PRZEDNIU OTWARCIA SESJI SEJMOWEJ KONTROLA FINANSOWA W AUSTRII Silva rerum

Kompromitacja Ligi Narodów. Zbrojny zatarg chińsko-japoński ujawnił w całej rozciągłości słabość instytucji genewskiej, a próby załatwienia tego konfliktu przez Radę Ligi, są jej wielką kompromitacją. Rada Ligi całkowicie ugięła się wobec pozycji Japonii, która odrzuciła interwencję Ligi, twierdząc, iż zatarg z Chinami jest sprawą, którą powinni być załatwiani pomiędzy Japonią i Chinami bezpośrednio, a udział Ligi może jedynie skomplikować sytuację. Ratując pozory swego autorytetu, Liga składowa zgodziła się uznać za zawieranie zatargu, obliczając Japonii wywiązanie się ze strejwu okupowanej wyspy i przesłała całą sprawę do porządku dziennego, wbrew protestom strony napadniętej, zabiegającej o pomoc Ligi. W ten sposób Liga Narodów pozostała biernym świadkiem agresji, dokonanej przez jednego z członków Ligi wobec drugiego, solidaryzując się całkowicie z działalnością napastnika. O większą kompromitację Ligi trudno. Frakcja pacyfistyczna, wypowiedziana na zebraniach genewskich, przysłał banki mydlana przy zaktualizacji się z rzeczywistością.

Jest to dla nas wielka nauka i miarodajną wskazówką wartości Ligi Narodów jako instrumentu pacyfistycznej polityki międzynarodowej, tembardziej, że wypadki chińsko-japońskie mogą w przyszłości znaleźć pewną analogię, a wówczas w ręku Ligi będą precedensy dla podobnego ustosunkowania się do nich.

Zatarg chińsko-japoński. Jakkolwiek na terenie Mandżurji ustaly walki, zatarg chińsko-japoński nie uległ odprężeniu. Chiny są przeciwe zawiązaniu sporu bez udziału z Japonią, zabiegając o udział Ligi, lub innych państw, zdając bowiem sobie sprawę, iż wobec swej słabości, przy tym bez pośrednim sposobie załatwienia konfliktu będą zdane na łaskę Japonii. Przyczyną wstrzymania działań wojennych w Mandżurji jest bierny interwencja na całym świecie z powodu agresji japońskiej, lecz tylko to, że Japonia osiągnęła swe cele i obecnie pragnie umocnić się na zajętych terenach. Jak donoszą ostatnie depesze, wszystkie koleje chińskie w Mandżurji południowej, podporządkowane zostały japońskiej dyktacji. Na stacjach wywieszono flagi japońskie. Aeroplany patrolują okolice, docierając na północ do linii kolejki wschodnio-chińskiej i Charbina. Garnizony wojsk japońskich i flota powietrzna są w dalszym ciągu wzmacniane, a na całym zajętych terenach wprowadzona została japońska administracja. Według wersji, pochodzących z źródeł chińskich, Japonia zamierza zmusić rząd nankijski do uznania Mandżurji za niezależne od Chin państwo.

Polityka wobec Chin biegła zawsze dwoma torami. Z jednej strony Japonia propagowała hasła panazytyckie „Azja dla azjatów”, organizując kongresy ras i rasy i podkopywając ksenofobię Chińczyków, z drugiej zaś obawiając się nadmiernego wzrostu Chin, popierała ruchy separatystyczne w państwie Srodkim, starając się nie dopuścić do konsolidacji wewnętrznej.

Kiedy niedawno w Kantonie powstał rząd konkurencyjny, składający się z radykalnych elementów Kuomintang, Japonia popierała go dlatego, że ułatwiało on konsolidację państwową Chin. Również nie na ręce polityce japońskiej było porozumienie Chin północnych z południem. Popółki general Czan-Tso-Lin, władca Mandżurji był biernym narzędziem w rękach polityki japońskiej, miał on w Japonii wiernego sojusznika, z chwilą jednak, gdy po zwycięstwach Czan-Kal-Szeka nastąpiło porozumienie południa z północą, co było pierwszym krokiem do zjednoczenia Chin, general Czan-Tso-Lin padł ofiarą zamachu dynamitowego, o

który chińczycy nie bez pewnych przesłank posiadają Japonię.

Syn generala Czan-Tso-Lian początkowo szedł na pasku polityki japońskiej, od pewnego jednak czasu zaczął się wylamywać z pod opieki i Japonia uwzględniła międzynarodową sytuację, wyjątkowo dla niej po myślną, postanowiła radykalnie sprawę Mandżurji załatwić dla siebie.

Japonia niezwykle trafnie wybrała moment. Jej konkurencji polityczni na Dalekim Wschodzie zajęci są swoimi sprawami. Anglia tonąc w kłopotach, związanych z kryzysem ekonomicznym, niema ani siły, ani energii, aby interesować się aktywnie wydarzeniami w Chinach. Francja zaobserwowała sprawy europejskimi i porozumieniem z Niemcami, nie zwraca większej uwagi na Wschód. W stosunku do Stanów Zjednoczonych i Rosji, dyplomacja japońska, sądząc z zachowania się obu tych mocarstw, przygotowała odpowiedni grunt. Amerykański sekretarz stanu na wiadomość o wybuchu walk w Mandżurji, czynicznie oświadczył, iż incydent ten nie narusza paktu Kelloga, który Chiny i Japonia podpisały, ponieważ walka toczy się pomiędzy bandami chińskimi i wojskiem japońskim w obronie zagrożonych interesów i bezpieczeństwa obywateli japońskich. Spokój Rosji ma również swoją wymowę. Według wszelkiego prawdopodobieństwa pomiędzy Japonią a Sowieciami doszło do porozumienia co do pozostawienia Mandżurji na dwie strefy: południową dla Japonii, północną dla Sowieców.

Mimo oburzenia, panującego w Chinach, zatarg o Mandżurji można uważać za wyczerpany. Japonia stworzyła takty dokonane, a wobec słabości Chin stan ten zostanie usankcjonowany przez pozostałe państwa i znowu zaplanuje okres pacyfistycznego gładzenia, w którym niedawny napastnik będzie najgłośniejszym orędwnikiem idei powszechnego pokoju.

Wizyta Lavala i Brianda w Berlinie. Uwaga opinii politycznej pochłonięta jest rewizytą francuską w Berlinie. Długą przygotowywany przyjazd francuskiego premiera i ministra spraw zagranicznych do stolicy Niemiec może być punktem zwrotnym w międzynarodowej polityce europejskiej, mając u podstawy pojednanie zwycięzcy ze zwyciężonym. O ile wiadomo, program polowy premiera Lavala i Brianda w Berlinie, zawiera wyłącznie kwestie wspólne polityki ekonomicznej, która jest jedyną realną podstawą do porozumienia. W tej chwili trudno jeszcze mówić o rezultatach, warto jedynie podkreślić, iż w związku z przyjazdem ministrów francuskich, zapanowało w Niemczech w stosunkach wewnętrznych, coś, co by można określić jako wycieknięcie. Hitlerowy wywrzkił się wrogich demonstracji nie chce utrudniać sytuacji Brueningowi, ale o ile wizyta ta nie da konkretnych rezultatów, rozpęta ona niewątpliwie burzę, której głównym przedzweszytkiem uderzą w gabinet kanclerza i wapijną jest rzeczca czy kół rządowa potrafi utrzymać się. Mała konferencja rozbrojeniowa. Obrady 3-iej komisji Ligi Narodów dla spraw rozbrojenia, poświęcone były dyskusji nad propozycją mia. Grandiego i państw skandynawskich w sprawie wstrzymania się od nowych zbrojeń do czasu ukończenia międzynarodowej konferencji rozbrojeniowej. Przedstawiciele państw anglo-saskich wypowiedzieli się za przyjęciem propozycji. Francja i Polska zgłosiły pewne zastrzeżenia, Japonia zaś zaproponowała przekazać propozycję Grandiego konferencji rozbrojeniowej, która już wkrótce się zbierze.

Przedstawiciele Stanów Zjednoczonych, który bierze udział w obradach, wypowiedzieli się przeciwko wniosowi japońskiemu oświadczając, iż Ameryka

nie widzi większego powodu, aby jeszcze nie obradują. Pierwsze posiedzenie zapowiedziane zostały na środę. Na jutro również zostało posiedzenie prezydium B. B. na którym zapewne zapadną decyzje co do kandydatów na vice-przewodniczącego klubu oraz na wakujące stanowisko vice-marszałka Sejmu.

Duże zainteresowanie budzi sprawa z kryzysowym exposé premiera Prystora które poświęcone ma być omówieniu ogólnej sytuacji gospodarczej na ile kryzys światowy. Jak czuje na ile rząd może w każdej chwili zabrać głos w dyskusji sejmowej i dlatego liczą się z tem, że premier Prystor zechce wygłosić exposé na otwarcie sesji.

OSZCZĘDNOŚCI BUDŻETOWE. — PRZED PRZYJĘCIEM PROJEKTÓW RZĄDOWYCH

Austriacka akcja sanacyjna, zapoczątkowana w Genewie, rozwija się odciecznie w całej pełni. W Wiedniu już nawet koła polityczne nie wątpią o tem, że reforma się uda. Przewzięte głosowanie w komisji dowodzi, że równie wynik głosowania w parlamencie austriackim będzie pomyślny.

Zarządzenia oszczędnościowe zupełnie zmieniają obraz dochodów i wydatków. W Austrii z trzeciego złozonego przez Dr Burescha w głównej komisji Rady Narodowej, w tegorocznym budżecie państwowym zaoszczędzić się 31 milionów szylingów, a w budżecie na rok 1932 ogółem 400 milionów szylingów, tak, że wydatki państwowe w Austrii z 1,900,000 szylingów. Państwo musi mieć roczną do dyspozycji 100 milionów szylingów na pokrywanie bieżących długów. Koleje i poczta mają w roku 1932 znowu nowe budżety, tak aby stały się przedsiębiorstwami samowystarczalnymi i aby nie trzeba było dopłacać na ich zarytek.

Również budżety krajowe i gminne zostaną znacznie zredukowane, aby ludność nie była zbyt obciążona. Wzrost zdania genewskich rzeczoznawców tylko w ten sposób można uzasadnić życie gospodarcze Austrii finansowo-gospodarczej.

Dr Buresch oznajmił członkom zarządu, że przygotowuje się nowa ustawa bankowa, według której wszystkie banki i zakłady finansowe zmuszone będą ogłaszać miesięcznie sprawozdania o depozytach w Banku państwowym minimalną rezerwe. Bank państwowy otrzyma na pewien czas doradcę finansowego z zagranicy.

To rozstrzygnięcie Ligi Narodów Austria przyjęła dosyć przychylnie, o czym świadczy słowa kanclerza D-ra Burescha, który nie in powiadał: „Rząd austriacki z zadowolieniem współpracuje z komitetem finansowym, przyjmie jednego lub więcej przedstawicieli tego komitetu w Wiedniu, udzie im wszelkich informacji i w porozumieniu z nimi opracuje plan reformy finansowej austriackiej.”

Wyniki ustaleń sanacyjnych określone są w opinii publicznej z wielkim zainteresowaniem.

Projekt nowelizacji podatku obrotowego

OBNIŻENIE STAWEK PODATKU

WARSZAWA, 29 IX. (tel. własny). Dowiadujemy się, że projekt nowelizacji podatku obrotowego, który niebawem zostanie wniesiony do Sejmu, urzeczywistnia częściowo reformy, jakich domagało się życie gospodarcze. Zmiany te będą polegały: na znacznym obniżeniu stawek wszystkich stawk podatku, na silnym uproszczeniu wianu przedsiębiorstw prowadzących prawidłową rachunkowość oraz na umiłowieniu opłacania podatku ryżaczłowo. Ugi w stawkach podatku wyszły sprzeczne z dotychczasowym ciągiem kilku następujących lat. Oprócz tego projekt ustawy zawiera upoważnienie dla ministra skarbu do zupełnego zwolnienia od podatku pewnych dziedzin szczególnie ważnych dla życia gospodarczego.

Wisła załata bulwary w Warszawie

GROŹNY PRZYBÓR WÓD

WARSZAWA. (Pat). W dniu 29 b. m. Wisła pod Warszawą znacznie przybrała. Stan wody o godzinie 20-iej wynosił 4 m. 80 cm. W ciągu ostatnich kilku dni poziom wody na Wisle podnosił się o 3 m. 50 cm. ponad stan normalny. Niżej położone bulwary nad Wisłą zostały zalane.

Przeniesienie zwłok ś. p. hr. Skrzyńskiego

OSTRÓW (Pat) W dn. 29 b. m. r. nastąpiło przeniesienie zwłok ś. p. Aleksandra Skrzyńskiego z kaplicy cmentarnej na dworzec, skąd w południe zwłoki odjechały pociągiem osobowym do Zagórzan. Przeniesienie zwłok na dworzec odbyło się bez jakichkolwiek ceremonii i bez udziału władz i publiczności. Smutnym akwizem tworzyły tylko najbliższe rodzina. Wagon, w którym złożono czarną dębową trumnę, ozdobiono wewnątrz kirem. Na trumnice złożono 11. zne wieńca.

Pół miliona dla powodźian wileńskich

WARSZAWA. PAT. — Główny Komitet Pomocy Społecznej Ofiarom Powodzi w Wileńszczyźnie komunikuje, że do dnia 26 września r. b. wypłynęło na rzecz ofiar powodzi ogółem 574.056 zł. 88 gr.

Wysadzenie pociągu sowieckiego

Krwawy terror antysowiecki

RYGA. (Pat). Jak donoszą „Jau-nakras Zinas”, wydarzyła się ogromna eksplozja w czasie manewr wojsk sowieckich. W-g tych wiadomości, pociąg, zdążający z Leningradu, w składzie 2 lokomotywy i 35 wagonów, wiozący żołnierzy, wyjechał w powietrze. Ofiary w ludzich są bardzo znaczne. W tym samym czasie podobna katastrofa wydarzyła się w zwykłym pociągu osobowym zdążającym do Karęli. Wysadzenie obu pociągów przynębny.

Manewry jesienne na Białorusi sowieckiej

ATAK SAMOLOTOWY NA MINSK. — PANIKA W MIEŚCIE. — JESZCZE JEDNA ILUSTRACJA SOWIECKIEGO PACYFIZMU

W okolicach Minska odbywają się obecnie manewry wojsk sowieckich, w których bierze udział kilka dywizji.

W programie ćwiczeń był również atak samolotowy na miasto, który właśnie niedługo w godzinie zostało wykonany. Przebieg napadu lotniczego, poprzedzonego z atakami granatowymi, wykład — jak pisał „Zwiastka” — całkowicie nieprzygotowanie miasta do tego rodzaju ćwiczeń, co w konsekwencji wywołało powszechną panikę i pogłoski o wojnie.

Na uprzedzając ludności o szkodliwym skutku, dowódczo manewrowi skierowano na miasto kilka eskadry samolotów, które w kilka minut obrzuciły wiazające punkty, w ten sposób kład, całą masę bomb gazowych.

Sędził tego były porażające.

Miast myśleć o organizowaniu obrony, kierownicy punktów przeciwgazowych, istniejących przy każdej fabryce i instytucji, powiadają, że miasto porażające światło towarzyszy poczyni kryć się w piwnicach i w szlochach, nie troszcząc się wcale o tych, którzy podważali niezbędnego sprzętu obronnego wybiegli na ulice wyrywając pomocy.

Podawana z ust do ust wersja, że Minsk został zaatakowany przez obca samoloty i że wybuch wojny, spowodowało całkowite rozgardaże na linjach kolejowych w pobliżu Minska. Alarm dotarł nawet do oddziałów, stojących garnizonem w okolicach miasta, gdzie zarządzone zostało ostre pogotowiecie.

Opóźne podjęcie przygotowań zachowa nie się komendatury wojskowej w Minsku, która niekiedy powiodła na żadne zapytania telegraficzne.

Manewry wojenne na Białorusi, skierowane w wywiadzie składowym, są jedyną z ilustracji pacyfizmu Sowieckiego. Godzi się zaznaczyć, że nawet w państwach, w których z bolszewizacji, która wciąż ostwarza je do militarnych lub przygotowywanych zbrojnych interwencji w roku bieżącym manewry ak sążdził.

Woldemar przyjechał do Kowna

KOWNO. PAT. — Przybył tu prof. Woldemar celem zapoznania się z aktem oskarżenia, imputującym mu nieuczciwość się sum dyspozycyjnych w wysokości 50 tysięcy koron duńskich. Sprawa ta będzie rozpatrywana przez trybunał najwyższy. Obróbrami Woldemara będą adwokat Biełacki, znany działacz socjal. - demokracyczny, i Tolszusz.

Pomoc bezrobotnym akcja właścicieli nieruchomości

WARSZAWA, 29 IX. (tel. własny). Komitet do spraw zwalczania bezrobocia komunikuje, że przeważnie składowi stowarzyszeni właścicieli nieruchomości zostali zorganizowane komitety pomocy bezrobotnym, które zdecydowały zbierać fundusze na pomoc bezrobotnym drogą nalepania przez właścicieli nieruchomości specjalnych znaczków na kwiatkach komercyjnych wystawianych lokatorom. Lokatorzy mają glosować znaczki w wysokości 10 groszy od zajmowanej izby, natomiast właściciele nieruchomości opokafowią się kwotą równą łącznej sumie wpłaconej przez lokatorów danej posesji.

Analizując akcja ma być przeprowadzona również na prowincji.

Redakcja i Administracja: Wilno, Zamkowa 2. Otwarta od g. 9.1 do 4.4. Tel. Redakcji 17-86. Admin. 228. Opłata pocztowa ulatowana specjalnie. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

Raid awionetek w Wilnie

WARSZAWA, PAT. — We wtorek 29 b. m. o godzinie 10 min. 35, z bombką w ręku na Mokotowie wysłano do lotniska w kierunku...

Deszcz mdlejących jaskółek

Między Wiedniem a Wiener Neustadt spadł istny deszcz jaskółek. Jak się okazało, trafiły na chłody i prądy powietrzne...

KSIĘGARNIA FERDYNDANDA HOESICKA

WARSZAWA, SENATORSKA 22 POLECA KSIĘGARZOM, CZYTELNIOM I CZYTELNIKOM KSIĄŻEK STANISŁAWA MACKIEWICZA

„MYŚL W OBCEGACH”

LISTY Z PODRÓŻY PO ROSJI SOWIECKIEJ

CYTATY Z GŁOSÓW PRASY:

„...cały ten przeżyciowy nosen ustroju sowskiego, szwarczający nersem, niewiśnięm i dumpignim fikcją upręmsko-rosijską opisany jest przez r. St. Mackiewicza w sposób mistrzowski, precyzyjny, wyrazisty i jasności wszystko, co kiedykolwiek o Sowietach zostało napisane, Adam Romer Dziś pisano...

NOWA-WILEJKI

— Pogrzeb s. A. Mózera. Zwiłko s. p. Arnolda Mózera odprawione zostały z przyczyną prawną w Wilnie na miejsce ostatniego spoczynku prawnym w Nowe-Więce prawnie b. kancze zreszta społeczeństwa wszystkich warstw. Zebrał się przedstawicielstwo władz państwowych i lotniczych, s. p. Arnolda Mózera złożył wspólnie interes i sprawę, dalej s. p. Mózera, oraz wszyscy pracownicy jego...

ZE ŚWIATA

Zbrodnia na pokładzie jachtu

Tajemnicza zbrodnia zaprzęta obecnie nowo w Wilnie. Półna najgorzejzych przeczuciów pani Collins zaczęła krzyczeć i wzywać pomocy, oraz dobijać się do zamkniętych drzwi kajuty. Nikt jej nie odpowiadał. Przez kilka minut pozostała wraz z córeczką na oknie lodzi...

SPORT RADJO WILEŃSKIE

WILNO — BIALYSTOK 7:55 GOŁOŚNY występ nasłuchów lekkoatletów w Białymstoku przesyłany nam wczoraj. Wygraliśmy zwycięstwo, które skądś o rozstrzygnięciu zwycięstwa, które skądś o rozstrzygnięciu zwycięstwa...

ŚWIĘCIANY

— Z nadzwyczajnym na wakacjach zebraniu wyjątkowo Sędzi Olegrowego znalazł się ciekawy sprawca, budząca niezłą sensację...

W Nowogródzie

W Nowogródzie ogłoszenia oraz prawnicze KURJERA NOWOGRODZKIEGO „SŁOWA” przyjmuje W. Michalski — kiosk gazety Wielki Rynek 67 Grodzkiemu...

OSTATNIE PRACE

WILDA HULEWICZA

- Przyjęła Boży (Beethoven) cena 11. — zł. Sonety Instrumentalne 4.50 — „Lament Królewski (wiersze) 4. — „Mieśdno pod chmurami (wiersze o Wilnie) 4.50 — „

SYDNEY REILLY.

W kraju tajemnic zbrodni

Czerwona armia tuż po tym, jak śnieg na słońcu, ale bolszewicy tworzyli silne kadry z jego najemnicy. Łożyse nie mogli dezercerować do domu...

OSTATNIE PRACE

WILDA HULEWICZA

- Przyjęła Boży (Beethoven) cena 11. — zł. Sonety Instrumentalne 4.50 — „Lament Królewski (wiersze) 4. — „Mieśdno pod chmurami (wiersze o Wilnie) 4.50 — „

OSTATNIE PRACE

WILDA HULEWICZA

- Przyjęła Boży (Beethoven) cena 11. — zł. Sonety Instrumentalne 4.50 — „Lament Królewski (wiersze) 4. — „Mieśdno pod chmurami (wiersze o Wilnie) 4.50 — „

OSTATNIE PRACE

WILDA HULEWICZA

- Przyjęła Boży (Beethoven) cena 11. — zł. Sonety Instrumentalne 4.50 — „Lament Królewski (wiersze) 4. — „Mieśdno pod chmurami (wiersze o Wilnie) 4.50 — „

OSTATNIE PRACE

WILDA HULEWICZA

- Przyjęła Boży (Beethoven) cena 11. — zł. Sonety Instrumentalne 4.50 — „Lament Królewski (wiersze) 4. — „Mieśdno pod chmurami (wiersze o Wilnie) 4.50 — „

OSTATNIE PRACE

WILDA HULEWICZA

- Przyjęła Boży (Beethoven) cena 11. — zł. Sonety Instrumentalne 4.50 — „Lament Królewski (wiersze) 4. — „Mieśdno pod chmurami (wiersze o Wilnie) 4.50 — „